İçerik

Ders Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Teori	Uygulama	Lab	Kredisi	AKTS
SP434	Sinema ve Siyaset	8	3	3	0	3	6

Ön Koşul	
Derse Kabul Koşulları	

Dersin Dili	Türkçe
Türü	Seçmeli
Dersin Düzeyi	Lisans
Dersin Amacı	Bu dersin amacı sinemanın ortaya çıktığı tarihten 1940'lı yıllara kadar olan süreçte sinema ve siyaset arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bu dönemde farklı ülkelerde, hükümet yetkilileri başta olmak üzere farklı kişi ve grupların sinemadan nasıl yaralanmaya çalıştığı, hükümetler tarafından uygulanılan politikaların yaygınlaşması ve kabul görmesi amacıyla sinemanın bir propaganda aracı olarak kullanımı üzerinde durulacaktır. Bu doğrultuda siyasal liderlerin sinemaya verdiği önem, devlet politikası olarak sinema alanında oluşturulan yapılanmalar ve kurumlar, siyasal fikirlerin destekçisi olarak çekilen eğitici filmler, belgeseller, çizgi filmler incelenecektir.
İçerik	İlk aşamada çok geniş bir alanı kapsayan sinema ve siyaset arasındaki ilişkinin ders çerçevesinde incelenecek sınırları belirlenecek. Daha sonra sinemanın ortaya çıkmasından itibaren farklı ülkelerde farklı amaçlar doğrultusunda kullanımı üzerinde durulacak ve öncelikli olarak SSCB ve Almanya örnekleri incelenecektir. Buna ek olarak belgesel, çizgi film gibi farklı sinema ürünlerinin propaganda aracı olarak kullanımı da incelenecektir. Daha sonra genel olarak sanatçı ile siyaset arasındaki ilişkiye Riefenstahl, Furtwangler gibi isimlerden hareketle değinilecektir. Türkiye'nin merkezde olduğu son kısımda ise Cumhuriyet'in ilanı sonrasında sinemanın kullanımı üzerinde durulacaktır.

Kaynaklar	* Philip M. Taylor, Munitions of the Mind : A history of propaganda from the ancient world to the present era, Manchester University Press, 2003 (1990), sf.1-16. * Fernando Solanas ve Octavio Gettino, "Üçüncü Bir Sinemaya Doğru", B. Bakır, Y. Ünal, S. Saliji (der.), Sinema, İdeoloji, Politika, Orient yayıncılık, 2008, sf.167-193. *Zeynep Çetin-Erus, "Manifestolardan Günümüze Üçüncü Sinema Tartışmaları", Üçüncü Sinema ve Üçüncü Dünya Sineması, Es yayınları, 2007, sf.19-50. * Roy Armes, Üçüncü Dünya Sineması ve Batı, İstanbul, Doruk yayınları, 2011, 6. Bölüm: "Üçüncü Sinema", sf.207-225. * Richard Taylor, "A Medium for the Masses: Agitation in the Soviet Civil War", Soviet Studies, vol.22, no.4, 1971, sf.562-574. *François Albéra, "Cinéma soviétique des années 1924-1928: commande sociale/commande publique", içinde, Jean–Pierre Bertin-Maghit, Une histoire mondiale des cinémas de propagande, Nouveau Monde éditions, 2008, sf.65-81. * David Gillespie, "Introduction: The Golden Age of Soviet Cinema", Early Soviet Cinema. Innovation, Ideology and Propaganda, Londra, Wallflower, 2000, sf.1-21 ve 93-103. * Guido Convents, "Documentary and Propaganda Before 1914", Framework, 35 (1988) * Valérie Vignaux, "L'éducation sanitaire par le cinéma dans l'entre-deux-guerres en France", S. & R., n° 28, oct. 2009, pp. 69-85. * Alison Murray Levine, "Cinéma, propagande agricole et populations rurales en France (1919-1939)", Vingtième Siècle, no.83, 2004, sf.21-38. ("Projections of Rural Life: The Agricultural Film Initiative in France, 1919-39", Cinema Journal, vol. 43, no. 4, summer, 2004, pp. 76-95.) * Özgür Adadağ, "Ulusu Eğitmek: İki Dünya Savaşı Arası Dönemde Eğitici Sinema", İleti-ş-im, Aralık 2012, sayı.17, sf.29-61. * Kay Hoffmann, "Propagandistic problems of German newsreels in World War II", Historical Journal of Film, Radio and Television, vol.24, no.1, 2004, sf.133-142. *E. Osman Erden, "Nasyonal sosyalist sinema", Toplumsal Tarih, no.122, Şubat 2004, sf.44-49. *Henri Burgelin, "Le génie de la propagande", Collections de L'Histoire, no.18, Ocak 2003, sf.54-57. * Jérôme Bimbenet, "Le cinéma de propagande nazie (1930-1939): un impact limité" içinde, Jean–Pierre Bertin-Maghit, Une histoire mondiale des cinémas de propagande, Nouveau Monde éditions, 2008, sf.137-159. * Susan Sontag, "Büyüleyen Faşizm", B. Bakır, Y. Ünal, S. Saliji (der.), Sinema, İdeoloji, Politika, Orient yayıncılık, 2008, sf.205-221. *"Ruth Starkman, "Mother of All Spectacles: Ray Muller's "The Woderful, Horrible Life of Leni Riefenstahl", Film Quarterly, vol.51, no.2, Kış 1997-1998, sf.21-31. *François Genton, "Le Dictateur et les autres: satire première et satire seconde", Revue de littérature comparée, 2007/4, no.324, sf.459-472. *Halide Edip Adıvar, Vurun Kahpeye, İstanbul, Can yayınları, 2007(1923). *İştar Gözaydın-Savaşır, "Bir Ulus ve Ulus Kimlik Oluşturmak. Tarih Yaratma Aracı Olarak Sinema", Tarih ve Toplum, Kasım 2002, no.227, sf.15-19. *Hilmi Maktav, "Cumhuriyetin Sinemacısı, Muhsin Ertuğrul", Tarih ve Toplum, Kasım 2002, sayı 227. *Güven Arif Sargın, "Ötekinin Gözüyle Ankara'yı Kurmak: Sovyet Propaganda Filmlerinde Devrimci Bellek Kaybı ve Anımsama", Tansı Şenyapılı (der.), Cumhuriyet'in Ankara'sı, Ankara, ODTÜ yayıncılık, 2005, sf.366-397.

Teori Konu Başlıkları

Hafta	Konu Başlıkları
1	Dersin tanıtımı -Giriş: Sinemanın iki temel işlevi
2	Üçüncü Sinema
3	SSCB örneği (1) -Sovyet sinemasının altın çağı -Siyasal eğitim aracı olarak: ajitka
4	SSCB örneği (2) -Propaganda sinemasında değişmez referans: "Potemkin Zırhlısı"
5	Eğitici sinema (1) -Sömürgecilik ve sinema
6	Eğitici sinema (2) - "Yeni insan"ı biçimlendirmek
7	Eğitici sinema (3) - "Yeni insan"ı biçimlendirmek
8	Eğitici sinema (4) -Savaş ve sinema : Haber filmler
9	Almanya örneği (1) -Nazi örgütlenmesi ve sinema -Güzelliğe övgü: "Olympia"
10	Almanya örneği (2) -Nazi örgütlenmesi ve propaganda -Düzene övgü: "İradenin Zaferi"
11	Sanatçı ve siyaset ilişkisi -"Muhteşem ve korkunç" Riefenstahl
12	Totaliter rejimlere gülmek -Chaplin ve "Diktatör" -Çizgi filmler ve propaganda
13	Ulusal kimlik inşasında sinema (1) -Genç Cumhuriyet'in propaganda filmi: "Ankara, Türkiye'nin kalbi"

Hafta	Konu Başlıkları
14	Ulusal kimlik inşasında sinema (2) -Halkevlerinde sinema faaliyetleri (1930 ve 1940'lı yıllar)